

Straat	Huisnr.	Korte omschrijving	Stedenbouwkundige zone
Friese Varkenmarkt	20	<p>De voormalige 'Eerste Tusschenschool' met congiergewoning gebouwd in 1892 naar ontwerp van de toenmalige gemeente-architect Jacques Leyh. Twee bouwlagen onder een flauw schilddak. De congiergewoning gedekt met Bouletpannen. De school is de laatste van de reeks classicistisch-renaissantistische schoolgebouwen die gebouwd werden door deze architect. Karakteristiek is de symmetrie van het gebouw en gevels in baksteen afgewisseld met pleisterwerk met ornamentele accenten. Bijzonder aan dit gebouw is met name de wijze waarop de architect enerzijds de L-vorm als uitgangspunt voor zijn plattegrond heeft genomen en anderzijds toch het driehoekige terrein heeft weten te gebruiken om aan drie zijden front te maken.</p> <p>Gaaf bewaard gebleven monumentaal schoolgebouw.</p>	B
Hooimarkt	8	<p>In hoofdzet voornamelijk woonhuis uit ca. 1870-1880 waarvan de voorgevel gaaf bewaard bleef, maar met de uitbreiding van 1941 in één geheel als bedrijfspand werd opgenomen; classicistische monumentale gevel van drie bouwlagen en drie vensterassen in baksteen met natuursteenaccenten; plastisch behandelde gevel met risaliserende middenas, hoekpilasters, cordonbanden, waterlijsten en kroonlijst; typische behandeling van de verdiepte lateien op de bovendorpels van de traditionele schuifraamkozijnen, ingesloten tussen kraagstenen en met een sluitsteen; verdiepte entreeportiek met moderne invulling; uitbreiding rechts hiervan in 1941 in de traditioneel zakelijke stijl van de Bossche school, bestaande uit een deel dat in hoogte aansluit op het oorspronkelijke woonhuis, maar naar de hoek met Parklaan twee bouwlagen met dwarskap en tuitgevel op de afgesloten hoek kreeg; de achtergevel aan de Parklaan bestaat uit een deel van zeven vensterassen in hoogte aansluitend op het woonhuis en het lagere deel als aan de Hooimarkt.</p>	B
Hooimarkt	14	<p>In hoofdzet gaaf bewaard bedrijfspand met bovenwoning uit 1901 (met mogelijk oudere kern), naar ontwerp van J.A. Traanberg, in eclectische stijl; twee bouwlagen met een in het voorgeveldakschild omlopende mansardekap; centrale as met gemetselde dakkapel en rechthoekige erker op de verdieping; linker zijvlak van de voorgevel risaliserend behandeld met op de begane grond betegeld entreeportiek; gevelmetselwerk met contrasterende cordonbanden en sluitstenen; vernieuwde bedrijfdeuren en indeling van de ramen.</p>	B
Hooimarkt	16	<p>Vrij gaaf bewaard pand uit het eind van de 19de eeuw; twee bouwlagen met een in het voorgeveldakschild omlopende mansardekap; deels in blokverband gepleisterde drie vensterassen brede, voorgevel met pilasters en kroonlijst rond de entreedeur; gootlijst met fries met vlakverdeling; dakkapel met timpaan.</p>	B
Hooimarkt	18 - 20	<p>Gaaf bewaard dubbel pand, vermoedelijk eind 19de eeuw, van twee bouwlagen met dwarskap; voorgevel van zes vensterassen met kroonlijst en centraal</p>	B

		geplaatste dakkapel met klauwstukken (waarvan er in november 2006 er één ontbreekt); hoog gecementeerde plint en hanekammen boven de kozijnen; entreeuren met klassieke omlijsting.	
Hooimarkt	24	Sober winkelpand met bovenwoning uit 1902 (met mogelijk oudere kern) twee bouwlagen met een in het voorgeveldakschild omlopende mansardekap; gepleisterde voorgevel met kroonlijst, drie vensterassen op de verdieping, vier op de begane grond; diverse onderdelen vereenvoudigd zoals het pleisterwerk, entreeuren, dakkapel en indeling van de ramen.	B
Hooimarkt	26	In 1944 sterk vernieuwd pand waarbij naar het plan van architect B.Ooms voor de dwarskap een nieuwe tuitgevel werd geplaatst; 2 á 3 bouwlagen met tuitgevel, zadeldak en dwarskap; voorgevel met hoog gecementeerd plint, drie vensterassen, op de kapverdieping twee; entreeur met omlijsting.	B
Jansbrug		Plaatbrug in 1929 gebouwd en ontworpen door de Dienst Openbare Werken in samenhang met de Manegebrug. De kwalitatief hoogwaardige beeldhouwwerk in de stijl van de Amsterdamse School is waarschijnlijk van de hand van de beeldhouwer Theo van Reijn. De situering van de brug over de Nieuwe Gracht met zijn herenhuizen en twee fraaie bruggen was voor de Gemeente Haarlem de aanleiding de brug een rijke vormgeving te geven.	A
Jansweg	1	Zie Prinsenbolwerk 2	
Jansweg	23	Gepleisterd hoekpand. Twee verdiepingen onder een laag mansardedak. Mooie kroonlijst op consoles. Sierankers. Dakkapel met halfmond timpaan. Karakteristiek pand voor de bebouwing aan de Jansweg.	B
Jansweg	25,25R en 25A	Karakteristieke 19 ^{de} eeuwse hoekbebouwing, langere tijd met een buurtcafé, van twee lagen met een kap, vermoedelijk ontstaan uit de samenvoeging van twee panden. Met aan de Jansweg een 6 vensters brede, langgerekte gevel en aan de Parkstraat een smallere 3 vensters brede gevel. Gevelbeeld op puiniveau sterk gemutileerd met betegeling en restanten van oudere kozijnen, op de verdieping gepleisterd en geschilderd met schuifraamkozijnen, Aan de Parkstraatkant met T-ramen ter weerszijden van een dichtgezet raam. Eenvoudige kroonlijst met fries (aan de Parkstraatkant met consoles) onder het om de hoek knikkende zadeldak met mastiekdekking en enkele moderne dakramen.	B
Jansweg	32	Woon-winkelpand in hoofdopzet daterend uit 1895. Twee lagen onder een mansardekap. Oorspronkelijke dakkapel. De ramen op de verdieping zijn vernieuwd. De pui is gedeeltelijk vernieuwd, maar de mooie puiomlijsting is nog aanwezig.	B
Jansweg	34	Zeer goed bewaard gebleven winkel-woonhuis, gebouwd in 1903 als tehuis voor militairen door de architect J. London. Het werd traditioneel vormgegeven in de stijl van de oud-Hollandse Renaissance. Karakteristiek hiervoor zijn de trapgevel, de kruiskozijnen, de aanzet- en sluitstenen en de hoekblokken. Ook de houten pui is uitgevoerd in deze stijl. Opvallend hier zijn de, van gesneden figuren voorziene verdeelstijlen en de gebrandschilderde voorstellingen in de bovenlichten. Deze glazen werden	B

		in 1903 geleverd door J. Sobeli. Ramen en bovenlichten zijn gevuld met glas-in-lood. De gevelstenen zijn wellicht van een oudere datum.	
Jansweg	36	Woonhuis in hoofdopzet daterend uit 1902. Twee lagen onder een schilddak met asymmetrisch topgeveltje. Sobere baksteenarchitectuur die invloed van Berlage laat zien. Goed bewaard gebleven.	B
Jansweg	37	Dit hoge voormalig pakhuis met bovenwoning werd in 1907 gebouwd door de architect J.H. Welsenaar. Het is uitgevoerd in een combinatie van moderne en traditionele elementen. Traditioneel is de toepassing van decoratieve lateien, de timpanen boven de middelste kozijnen en de siertopgevel. Modern is echter de toepassing van verblendsteen voor de topgevel en de Jugendstildetailering in de vestibule. Het pand bestaat uit vier bouwlagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. Het is goed bewaard gebleven en vanwege zijn hoogte ook een opvallend element in de gevelwand.	C
Jansweg	38	Gaaf bewaard gebleven breed woonhuis gebouwd in 1888. Twee bouwlagen onder een mansardekap. Oorspronkelijke dakkapel. Baksteen met decoraties in pleisterwerk. Ramen vernieuwd; oorspronkelijke deur nog aanwezig.	B
Jansweg	41	Gaaf bewaard gebleven woonhuis gebouwd in 1900. Drie lagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. Dakkapel met timpaan. Baksteen met detailleringen in pleisterwerk.	B
Jansweg	43-45	Twee woonhuizen gebouwd in 1900. Drie bouwlagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. De panden zijn in één bouwstroom gebouwd, maar zijn niet identiek. Met name de detaillering is verschillend en bovendien heeft nr. 45 een houten winkelpui.	B
Jansweg	46-48	Gaaf bewaard gebleven blok van twee gespiegelde herenhuizen. Monumentaal opgezet met pilasters en een zware kroonlijst. Twee lagen onder een schilddak. Kozijnen met afgeronde hoeken.	B
Jansweg	47	Zie Parklaan 59	
Kenaupark	9-9a	Dubbel herenhuys dat in hoofdopzet dateert uit eind 19 ^{de} eeuw. Het pand betreft een verbouwing van een ouder bouwblok dat waarschijnlijk uit twee huizen bestond en dat gebouwd was in 1867. De nieuwe voorgevel werd uitgevoerd in een traditionalistische trant met een afwisseling van gepleisterde gevelvelden, bakstenen strekken en dito speklagen/hoekblokken. Gaaf bewaard gebleven herenhuys dat onderdeel uitmaakt van de historische bebouwing van het Kenaupark en dat door zijn afwijkende detaillering een markante positie inneemt.	A
Kenastraat	2, 4 en 6	Goed bewaard blok van drie aaneengesloten woonhuizen, waarschijnlijk gebouwd in 1887 in sobere classicistische trant; twee bouwlagen met kroonlijst en schilddak; gevels van bruinrode baksteen op laag gecementeerd plint met hanekammen boven de raamkozijnen; totaal twaalf vensterassen met in de as van de voordeuren dakkapellen; brede voordeuren met klassieke omlijsting; westelijke zijgevel met o.a. blindnissen en (latere) brede dakkapel.	B
Kenastraat	5, 5a en 5b	Goed bewaard blok van drie aaneengesloten herenhuizen in eclectische trant uit ca. 1887, in	B

		architectuur aansluitend op de villabebouwing van het Kenaupark; twee bouwlagen met omlopend, steil schilddak met middenplat; symmetrisch opgezette gevels waarbij de middelste gevel risaliserend en iets rijker werd behandeld, met o.a. rondboogkozijnen op de begane grond; centraal op iedere gevel een stenen dakkapel met klauwstukken, timpaan of kroonlijst, en stenen balkon op de eerste verdieping (bij 5b met vernieuwd hek); rijk gedetailleerde gevels met ontlastingsbogen boven de kozijnen en vele details in natuursteen zoals cordonbanden, spekstenen, sluitstenen, lateien e.d.	
Kenaustraart	7 en 9	Markant, vrij goed bewaard blok van twee herenhuizen uit ca. 1880 in classicistische trant; twee bouwlagen met souterrain en kapverdieping onder schilddak; acht vensterassen brede, symmetrisch opgezette voorgevel gemarkeerd door hoekpilasters en zware kroonlijst en risaliserende geveldelen bij de entrees met buitentrap; raamkozijnen met afgeronde bovenhoek met tussen sluitstenen opgesloten hanekammen, eveneens bij de verdiepte entreeportieken; cordonbanden onder de dorpels van de raamkozijnen en hoog gecementeerde plint ter hoogte van de halve souterrainkozijnen; vernieuwde, te grote, dakkapellen.	B
Kenaustraart	10a en 10r	Redelijk bewaard dubbel pand met beneden en bovenwoningen uit het laatste kwart van de 19 ^{de} eeuw; twee bouwlagen met geknikt schilddak; zes vensterassen, brede voorgevel met op de begane grond per pand twee entredeuren, middenas per pand met dakkapel en oorspronkelijk met balkon op de verdieping; bruinrode baksteen met contrasterende sluitstenen, cordonband onder de onderdorpels van de verdieping en kroonlijst met fries.	B
Kenaustraart	12 en 14	Vrij goed bewaard dubbel pand met bedrijfsruimte en bovenwoningen uit het laatste kwart van de 19 ^{de} eeuw; twee bouwlagen met kroonlijst en schilddak; zes vensterassen brede gevel met kozijnen (oorspronkelijk met T-ramen) met getoogde bovendorpels, op de begane grond van nr. 14 met dubbele bedrijfsdeur en van nr. 12 met winkelpui naast de entredeuren voor de bovenwoningen.	B
Kenaustraart	22 en 22r	Vrij goed bewaard dubbel pand met bedrijfsruimte en beneden- en bovenwoningen uit het laatste kwart van de 19 ^{de} eeuw; twee bouwlagen met kroonlijst en dwars zadeldak; voorgevel tot cordonlijst onder de verdiepingskozijnen gepleisterd in blokverband met omlijsting van de entredeuren; 22 r met gemoderniseerd winkelraam; centraal geplaatste dakkapel.	B
Kennemerbrug		De huidige Kennemerbrug werd in 1928 ontworpen ter vervanging van de oorspronkelijke brug die iets oostelijker was gesitueerd. De plaatbrug is zowel stilistisch als uitvoeringstechnisch representatief voor een reeks bruggen van de Dienst Openbare Werken uit die periode aan de voornaamste toegangswegen tot de binnenstad. De brug werd uitgevoerd in een karakteristieke plastisch-kubistische bouwstijl die kenmerkend is voor die tijd.	A
Kennemerplein	7 en 9	Dubbele villa in traditioneel zakelijke stijl uit 1927 (met latere uitbreidingen), bouwer/eigenaar W. Swart; twee	B

		bouwlagen met hoog schilddak; symmetrisch opgezet met siertopgevels, driezijdige erkers en entreepartijen met luifel.	
Kennemerplein	17 en 19	Dubbele villa in traditioneel zakelijke stijl uit 1934, architect Huib Tuninga; twee bouwlagen met hoog zadeldak; symmetrisch opgezette voorgevel, op de verdieping acht vensterassen, op de begane grond vier; entreedeuren met luifel; uitbouw aan de kopgevels met zadeldak en pergola; metselwerk wit geschilderd.	B
Kennemerplein	21 en 23	Dubbele villa in traditioneel zakelijke stijl uit 1934, architect Huib Tuninga; twee bouwlagen met hoog zadeldak; symmetrisch opgezette voorgevel, op de verdieping acht vensterassen, op de begane grond vier; entreedeuren met luifel; uitbouw aan de kopgevels met zadeldak en pergola (bij nr. 23 extra groot); metselwerk wit geschilderd.	B
Korte Herenstraat	1 t/m 19	Eenvoudig, wat de hoofdstructuur betreft, goed bewaard blok van boven- en benedenwoningen dat als geheel een late invulling is van de in de 17 ^{de} eeuw aangelegde straat en een goede invulling geeft van het profiel; twee bouwlagen met kroonlijst en dwarskap; gevelindeling met twee vensterassen op de verdieping en drie op de begane grond; doorgaande cordonband onder de dorpel van de verdiepingskozijnen; latere wijzigingen als dakkapellen, kozijninvullingen en gevelafwerking en kleur.	B
Korte Herenstraat	4 t/m 16	Eenvoudig, wat de hoofdstructuur betreft, goed bewaard blok van boven- en benedenwoningen dat als geheel een late invulling is van de in de 17 ^{de} eeuw aangelegde straat en een goede invulling geeft van het profiel; twee bouwlagen met kroonlijst en dwarskap; voornamelijk gevelindeling met twee vensterassen op de verdieping en drie op de begane grond, bij nrs 14 en 16 met bredere gevel en omlijsting van de entree; doorgaande cordonband onder de dorpel van de verdiepingskozijnen; latere wijzigingen als dakkapellen, kozijninvullingen en gevelafwerking en kleur.	B
Korte Herenstraat	21	Eenvoudig, in hoofdopzet goed bewaard woonhuis uit het eind van de 19 ^{de} eeuw, goed aansluitend op het bouwblok hier links van, maar in hoogte iets afwijkend; twee bouwlagen met dwarskap; in maatvoering goed aansluitend op de overige bebouwing.	B
Korte Herenstraat	22	Gaaf bewaard bedrijfspand met bovenwoning, sterk vernieuwd in 1923 naar ontwerp van L. Tuijnman; twee bouwlagen met omlopende mansardekap, driezijdige erker en vernieuwde bedrijfsdeuren; in maatvoering goed aansluitend op de overige bebouwing.	B
Korte Herenstraat	24	Eenvoudig, in hoofdopzet goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning in 1925 gebouwd naar de plannen van H. de Vries; twee bouwlagen met dwarskap driezijdige erker op de verdieping en (vernieuwde) bedrijfsdeuren op de begane grond; in maatvoering goed aansluitend op de overige bebouwing.	B
Korte Herenstraat	26 en 26a	Eenvoudig bedrijfspand met bovenwoning uit het eind van de 19 ^{de} eeuw, in 1958 voorzien van vergrootte bedrijfsdeuren; twee bouwlagen met omlopende mansardekap, centrale dakkapel, kroonlijst en drie T-ramen op de eerste verdieping; in maatvoering goed aansluitend op de overige bebouwing.	B
Kruisweg	2-4-6	Monumentaal driedubbel herenhuis tweelaags	B

		uitgevoerd met een souterrainverdieping en gezamenlijk omlopende dakschilden. De drie panden hebben een identieke indeling met telkens een ingangspartij met gepleisterde pilasters, een diep portiek en een hardstenen toegangstrap. Opvallend is de afgeronde hoek van nr. 2 die geaccentueerd wordt door het pleisterwerk met pilasters, het gebogen glas en het balkonnetje. Aan de achtergevel houten serres.	
Kruisweg	22-24	Twee panden die hoewel niet tegelijk gebouwd al lange tijd een gezamenlijk gebruik hebben en sinds 1928 één pui. Het hoekpand is omstreeks 1889 gebouwd als café met bovenwoning en had een zeer rijke gevel met een indrukwekkende pui. Het is een goed voorbeeld van de oorspronkelijk representatieve bebouwing bij het station. Helaas is veel van de oorspronkelijke detaillering verdwenen. Op dit moment vooral van belang als karakteristieke hoekafsluiting van de Rozenstraat. Het naastgelegen pand is een stuk eenvoudiger, met drie bouwlagen onder een plak dak met een groot overstek. Het witschilderen van beide panden en de grote pui heeft het beeld verder aangetast.	B
Kruisweg	28	de gevel voorzien van een sierlijk attiek. Tot 1939 werd het Hoekpand van drie bouwlagen onder een plat dak. Oorspronkelijk was pand geflankeerd door een karakteristiek hoekpand met torentje. Na de sloop hiervan werd de zijgevel opnieuw ingedeeld en werd tegelijk het pand Rozenstraat 24-26 opgericht.	B
Kruisweg	30-32	Grotendeels symmetrisch dubbel woon-winkelpand. Gebouwd in 1897 als logement-restaurant met een groot voorhuis en kleiner achterhuis. Het voorhuis heeft drie lagen onder een afgeplat schilddak, en het achterhuis twee lagen onder een mansardekap. De kapverdieping van het voorhuis heeft aan weerszijden twee trapgeveltjes. Deze verdieping is asymmetrisch met verschillende dakkapellen waarvan er één is uitgevoerd als een trapgeveltje. Karakteristieke bebouwing vlak bij het station, dat echter is aangetast door de grote en zeer storende pui.	B
Kruisweg	34-36	Hotel Lion d'Or, gebouwd in 1894 naar ontwerp van de architect J.H. Welsenaar. Het pand had destijds een voorgevel van vier vensterassen aan de Kruisweg en strekte zich diep uit aan de Kenastraat. In 1921 werd het pand sterk uitgebreid in dezelfde stijl, waarvoor Kruisweg 34 werd gesloopt. Het karakteristieke hoektorentje werd toen het accent van de middenas. Bijzonder is het feit dat op deze plek met veel wisselende bedrijvigheid sinds de bouw een hotel is gevestigd met bovendien dezelfde naam. Het is een goed voorbeeld van de schaalvergroting die vanaf eind 19 ^{de} eeuw plaatsvond vlak bij het station met vooral horecaetablisementen, uitgevoerd in de stijl van internationaal classicisme. De sterk vereenvoudigde dakkapellen en dakbedekking doen afbreuk aan het beeld.	
Kruisweg	38	Sober woon-winkelpand, waarschijnlijk gebouwd als representatief herenhuis met middenrisaliet. Twee lagen onder een dwars geplaatst mansardedak. Het pand is verder uitgebouwd in de Kenastraat. In 1899 werd er door de architect Roog een winkelpui geplaatst die nog gedeeltelijk gesloten was. De puilijst is nog intact.	

		Tegenwoordig is de relatie tussen pui en woning verdwenen door een slechte pui-invulling.	
Kruisweg	40	Smal pandje dat gebouwd is als woonhuis en ondanks zijn bescheiden schaal zeer rijk is uitgevoerd. De ramen zijn fraai omlijst en de kroonlijst is voorzien van festoenen. Een souterrain en twee bouwlagen onder een mansardekap gedekt met leien. Storende pui	
Kruisweg	41	Hoekpand, dat nu een geheel vormt met Lange Herenstraat nr 2 en het ertussen gelegen, in 1898 verbouwde pandje. Karakteristiek is de monumentale voorgevel met pilasters en een forse kroonlijst. Vanaf 1967 heeft er echter een reeks verbouwingen plaats gevonden dat het beeld sterk heeft aangetast. In de eerste plaats werd de begane grond drastisch verbouwd, waarbij een onderdoorgang werd gemaakt. Ook de zijgevel werd hierbij sterk gewijzigd. Verder staat er een zeer grote storende dakkapel aan deze kant en tenslotte is het pand geheel geschilderd, waarbij het onderscheid tussen de drie panden aan de lange Herenstraat grotendeels verdween. Desondanks is het pand in hoofdopzet waardevol op deze plek.	B
Kruisweg	43	Woon-winkelpand van twee bouwlagen onder een zadeldak. De pui dateert uit 1928 en is nog grotendeels oorspronkelijk. De gevel is gepleisterd en heeft 4 schuiframen. Karakteristiek en vrij gaaf bewaard gebleven woon-winkelpand aan de Kruisweg.	B
Kruisweg	45	Woon-winkelpand gebouwd in 1903 naar ontwerp van de architect J.C. van den Berg. Drie lagen onder een plat dak bekroond met kantelen. Plastische gevel met sierdetails in baksteen en natuursteen. De ramen zijn vereenvoudigd. De pui werd in 1936 aangepast toen het pand op de begane grond bij de naastgelegen muzikwinkler werd toegevoegd.	B
Kruisweg	47	Woon-winkelpand gebouwd in 1898 naar ontwerp van de architect J.H. Welsenaar. Twee lagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. Gemetselde dakkapel. Baksteen met sierdetails in natuursteen. Vernieuwde ramen. Zeer storend is de pui die uit de rooilijn is geplaatst en geen relatie meer heeft met de rest van het pand.	B
Kruisweg	51	Gaaf bewaard gebleven woon-winkelhuis gebouwd omstreeks 1890. Drielaags opgezet met afgeplat omlopend schilddak. De voorgevel is symmetrisch ingedeeld en heeft een authentieke winkelpui. De gemetselde pilasters met zandstenen details tussen de ramen geven de gevel plasticiteit. De dakbedekking is vervangen door mastiek. Oorspronkelijke dakkapel.	B
Kruisweg	55	Gepleisterd hoekpand van twee lagen onder een afgeplat schilddak. Het is een goed voorbeeld van de overgang tussen woonhuis en winkel-woonhuis zoals die eind 19 ^{de} eeuw wel meer aan de Kruisweg plaatshad. Karakteristiek hiervoor is de relatief kleine winkelpui. De gevelbekleding van de pui is armoedig met grijze tegels.	B
Kruisweg	57	Markant en rijk uitgevoerd hoekpand van drie lagen onder plat dak met, in Haarlem weinig voorkomende, bolle dakschilden met oeil de boeuf. Het pand is in de loop der tijd vereenvoudigd. Zo verdween het karakteristieke hoekbeeindiging, de bakstenen gevel met detailleringen in natuursteen werd monochroom overgeschilderd en de leien werden vervangen door	B

		<p>mastiek. Verder verdween het hoekbalkon. En tenslotte werden de fraaie afgeronde etalageramen vervangen door eenvoudiger rechte ramen.</p> <p>Ondanks de aanpassingen is het pand nog steeds een goed voorbeeld van een woon-winkelpand uitgevoerd in de rijke stijl van het internationaal classicisme zoals dat eind 19de eeuw in dit gedeelte van Haarlem werd toegepast.</p>	
Kruisweg	58	<p>Gaaf bewaard gebleven woonhuis van twee lagen onder een mansardekap. Kroonlijst met consoles. Dakkapel met timpaan. T-ramen. Markante rollaag met afgeronde hoeken. Opvallend is het feit dat dit woonhuis vrijwel als enige aan de Kruisweg niet is verbouwd tot winkel-woonhuis.</p>	B
Kruisweg	60-60a	<p>Dubbel woon-winkelhuis gebouwd in 1901, was oorspronkelijk geheel symmetrisch. Drie lagen onder een plat dak met voorgeveldakschild gedekt met gesmoorde kruispannen. Redelijk bewaard gebleven met een aantal kleine verstoringen die de symmetrie hebben aangetast, maar met name de puizone is zeer storend. Deze heeft weinig kwaliteit maar vooral de pui van nr. 60a die een geheel vormt met nr. 62 zorgt voor een onlogisch beeld.</p>	B
Kruisweg	61	<p>Gaaf bewaard gebleven woonhuis, dat tegenwoordig gedeeltelijk als kantoor in gebruik is. Gebouwd in 1888 naar ontwerp van de architect J.C. Kruseman. Drie lagen onder een flauw hellend mansardedak. De gevel is wit geschilderd. Op de verdieping een fraai uitgewerkt erkertje. De puiindeling dateert uit 1933</p>	B
Kruisweg	62	<p>Eenvoudig woon-winkelpand, in hoofdopzet daterend uit 1923. Drie bouwlagen onder een plat dak met groot overstek. Gevel in metselwerk met siermetselwerk in gele steen. Zeer storende pui die één geheel vormt met die van 60a.</p>	B
Kruisweg	63	<p>Gaaf bewaard gebleven woonhuis, tegenwoordig in gebruik als kantoor. Twee lagen onder een schilddak. De gevel is in baksteen met details in natuursteen. Op de verdieping boogvelden met siermetselwerk. Bijzondere dakkapel met torentje.</p>	B
Kruisweg	65-67	<p>Het hoge en sober-voornaam vormgegeven pand werd in 1907 gebouwd als onderdeel van het bisschoppelijk paleis aan de Nieuwe Gracht. De architect is waarschijnlijk A.W. Brüning.</p> <p>De voorgevel heeft een hardstenen plint en een ingangsportiek met spitsboog. Op de verdieping gekoppelde vensters met hardstenen raamstijlen. Een afgeplat omlopend schilddak met leien. De achtervleugel heeft een neogotische huiskapel.</p>	B
Kruisweg	68- 68a-b	Zie Parklaan 15	
Kruisweg	69	<p>Goed bewaard gebleven monumentaal hoekpand en onderdeel van een complex van panden in bezit van het bisdom, waar ook het bisschoppelijk paleis op de Nieuwe Gracht deel van uitmaakt.</p> <p>Het is een sober, maar mede door zijn omvang monumentaal pand van twee bouwlagen onder een U-vormige mansardekap. De gevels in baksteen hebben grote (deels vernieuwde) zesruiters en aan de Kruisweg een mooi omlijste entree. Lange tijd was er aan de Nieuwe Gracht een deur, maar deze werd in 1967</p>	B

		verwijderd.	
Kruisweg	70b-d	Goed bewaard gebleven dubbel woon-winkelhuis met oorspronkelijk gespiegelde gevels. Drie lagen onder een plat dak met overstek. Gevels in baksteen met sierdetails als speklagen, aanzet- en sluitstenen. Op de verdieping twee balkonnetjes. Op nr 70d is de oorspronkelijke pui nog grotendeels bewaard gebleven.	B
Kruisweg	72	Markant woon-winkelpand dat in hoofdzaak dateert uit 1930 toen het bestaande pand, een fraai en monumentaal herenhuis ingrijpend werd verbouwd. De voorgevel werd geheel gewijzigd, kreeg een schijnkap en werd verbreed. De rest van het pand, inclusief de kap bleef echter intact, wat aan de achterzijde nog goed zichtbaar was. Het ontwerp hiervoor was van de amsterdamse architect W.H.M. Blaisse die al eerder voor de firma Lippits een winkelpand had ontworpen. De voorgevel is symmetrisch opgebouwd en is sterk horizontaal geleed in een vormgeving die aansluit bij de Amsterdamse School. Een bijzonder gebouw, zowel vanwege de bijzondere voorgevel als vanwege het feit dat deze als een schil voor een bestaand herenhuis is gezet.	B
Lange Herenstraat	2	In hoofdopzet redelijk bewaard bedrijfspand, in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met kroonlijst en schilddak.	B
Lange Herenstraat	6	In hoofdopzet goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning, in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan	B
Lange Herenstraat	10	Wat de verdieping betreft goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning, oorspronkelijk uit het eind van de 19 ^{de} eeuw; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap, drie vensterassen met schuifraamkozijnen met getoogde bovendorpel; kroonlijst met consoles.	B
Lange Herenstraat	14	In hoofdopzet goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning uit het eind van de 19 ^{de} eeuw of begin 20 ^{ste} eeuw; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap en, deels weggetimmerde kroonlijst; drievensterassen met schuifraamkozijnen met getoogde bovendorpel op de verdieping en aardige winkelpui op de begane grond; metselwerk oneigenlijk wit geschilderd.	B
Lange Herenstraat	16	Deels goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning uit ca. 1900; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap en, deels weggetimmerde, kroonlijst; centraal geplaatste dakkapel met timpaan; drie vensterassen met traditionele schuifraamkozijnen op de verdieping; begane grond verrommeld en metselwerk oneigenlijk wit geschilderd.	B
Lange Herenstraat	22-24	Wat de verdieping betreft gaaf bewaard dubbel bedrijfspand met bovenwoning uit ca. 1900; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap en gootlijst met een	B

		vakverdeling versierd fries; totaal zes vensterassen met schuifraamkozijnen met getoogde bovendorpels en T-ramen; bij nr. 22 met dakkapel met klauwstukken en getoogde bovendorpel; begane grond deels verrommeld en oneigenlijk licht geschilderd.	
Lange Herenstraat	28	Redelijk bewaard bedrijfspand met bovenwoning in 1920 verbouwd; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap en vanuit de voorgevel opgetrokken dakkapel en driezijdige erker op de eerste verdieping.	B
Lange Herenstraat	38	Vrij goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning uit het begin van de 20 ^{ste} eeuw; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap en vanuit het midden van de gevel in baksteen opgetrokken dakkapel met trapgeveltje; drie vensterassen brede gevel met traditionele schuifraamkozijnen met ontlastingsboog en roedeverdeling in de bovenlichten; vernieuwde bedrijfsdeuren.	B
Lange Herenstraat	40	Goed bewaarde dubbelwoning uit het eind van de 19 ^{de} eeuw; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap en kroonlijst met consoles, twee dakkapellen met timpaan; vier vensterassen brede gevel met zware sluitstenen in de hanekammen; het rechter deel mog met de originele T-ramen en roedeverdeling in het dakkapelraam.	B
Lange Herenstraat	42	Vrij goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning uit ca. 1900; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap met kroonlijst met consoles en dakkapel met timpaan; drie vensterassen brede gevel; raamkozijnen op de verdieping met licht getoogde bovendorepl; gevel oneigenlijk wit geschilderd.	B
Lange Herenstraat	44	Goed bewaarde boven- en benedenwoning uit ca. 1900; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap gootlijst en gemoderniseerde dakkapel; gekoppelde raamkozijnen en gekoppelde entree-deuren op de begane grond; drie vensterassen op de verdieping; alle kozijnen met ontlastingsbogen met siermetselwerk in de spaarvelden.	B
Lange Herenstraat	46	In hoofdopzet goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning uit ca. 1900; in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap, kroonlijst en dakkapel; drie vensterassen brede gevel met oneigenlijke roedeverdeling in de ramen en dakkapel.	B
Lange Herenstraat	48	Op hoofdlijnen in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee bouwlagen met dwarskap en kroonlijst; kozijnindelingen vernieuwd met kunststof en dakkapellen met oneigenlijke verhoging.	B
Lange Herenstraat	50	In hoofdopzet goed bewaard pand uit ca. 1900, in schaal en maat goed passend in het geheel van de bebouwing tussen de Lange Herenstraat en de Parklaan; twee	B

		bouwlagen met dwarskap, kroonlijst en centrale dakkapel; vier vensterassen op de verdieping van raamkozijnen met T-ramen; op de begane grond oorspronkelijk met vijf kozijnassen met o.a. twee entreedeuken, waarvan er één in 1975 kwam te vervallen; gevelmetselwerk oneigenlijk wit geschilderd en onjuiste kleurstelling van kozijnen en kroonlijst.	
Manegebrug		De Manegebrug, gelegen over de Nieuwe Gracht, werd gebouwd in 1929 door de Dienst Openbare Werken. De bouw vond tegelijk en in samenhang plaats met de verderop gelegen Jansbrug. Hoewel de Manegebrug aanzienlijk eenvoudiger is uitgevoerd dan de Jansbrug vormt het dankzij de aparte ornamentele vormgeving van de eindkolommen en de middenpijler toch een monumentale afsluiting van de Nieuwe Gracht.	A
Nieuwe Gracht	6-8	In 1989-1990 sterk vernieuwd appartementencomplex in woonblok van twee bouwlagen met afgeplat zadeldak en kroonlijst en moderne loggia in het dak; traditionele schuifraamkozijnen met T-ramen; moderne bedrijfsdeur.	A
Nieuwe Gracht	10	In 1989-1990 sterk vernieuwd traditioneel woonhuis van twee bouwlagen met zadeldak en kroonlijst en dakkapel; drie ramen brede gevel met op de verdieping T-ramen.	A
Nieuwe Gracht	12	Bedrijfspannd met bovenwoning van twee bouwlagen met kroonlijst en zadeldak met dakkapel; voorgevel gepleisterd en met moderne kozijnen.	A
Nieuwe Gracht	14	Gaaf bewaard vroeg 20 ^{ste} -eeuws woonhuis van twee bouwlagen met in het voorgeveldakschild omlopend geknikt zadeldak met dakkapel; traditioneel opgezette drie ramen brede bakstenen voorgevel met natuursteendetails zoals plint, sluitstenen, geprofileerde waterlijsten en frieslijst met consoles; traditionele schuifraamkozijnen met getoogde bovendorpel en bovenlichten met glas-in-lood.	A
Nieuwe Gracht	16	Als R.K. Jongensschool gebouwd in 1912, architect C.L.M. Roberts; symmetrisch opgezet in twee bouwlagen met hoog schilddak en centrale middenrisaliet in drie bouwlagen met vooruitspringend schilddak en twee zijrisalieten met siertopgevel; geprononceerde gootdaklijst op consoles; roodbruin metselwerk op hoog natuurstenen plint en natuurstenen spek- en sluitstenen; tegeltableaux met naam- en jaaraanduiding; traditionele houten kozijnen met karakteristieke roedeverdeling.	A
Nieuwe Gracht	26-28	Gaaf bewaard dubbel woonhuis, 19 ^{de} eeuw of begin 20 ^{ste} eeuw; twee bouwlagen met zware kroonlijst en schilddak met rode pannen; zes ramen brede gevel met getoogde kozijnen met op de verdieping T-schuiframen; bakstenen gevel met klein plint en speklagen ter hoogte van de dorpels en sluitstenen in de hanenkammen; symmetrisch geplaatste voordeuren in portiek.	A
Nieuwe Gracht	32	Traditioneel woonhuis waarvan in 1934 de voorgevel sterk vernieuwd is, vermoedelijk oudere kern; twee bouwlagen met kroonlijst met zadeldak en drievaks dakkapel; schuifraamkozijnen met roederamen en voordeuromslijsting uit 1934.	A
Nieuwe Gracht	40	Bedrijfspannd met bovenwoning, vroeg 20 ^{ste} eeuws; twee bouwlagen met kroonlijst met consoles, geknikt zadeldak omlopend in het voorgeveldakschild met drievaks dakkapel; onderste deel voorgevel vermoedelijk gewijzigd met vernieuwd metselwerk en puibalk met	A

		brede bedrijfsdeuren entree deur; eerste verdieping met drie schuifraamkozijnen met hanenkammen met sluit- en spekstenen.	
Nieuwe Gracht	60	Markant herenhuis uit het laatste kwart van de 19 ^{de} eeuw in eclectische trant; drie bouwlagen met schilddak met centraal geplaatste dakkapel, vier vensterassen brede, rijk gedetailleerde gevel; rode baksteen op hoog hardstenen plint met natuurstenen cordonbanden, sluitstenen, vlakvullingen e.d.; gootlijst op consoles en dakkapel met gebroken timpaan; raamkozijnen met T-ramen en entree met oorspronkelijke voordeur.	A
Nieuwe Gracht	88-94	Gaaf bewaard gebleven blok van vier voornamen herenhuisen uit 1888 in neorenaissancestijl, met een gevarieerde indeling met diverse sierdetails, risalieten met topgevels, balkons en portiekingangen; voornamelijk opgebouwd uit twee bouwlagen met vorgeveldakschild voor een overigens plat dak; nr. 88 afwijkend met een meer robuust karakter en een opbouw van drie lagen onder een schilddak	A
Nieuwe Gracht	96	Gaaf bewaard, breed opgezet herenhuis uit het midden van de 19 ^{de} eeuw in neoclassicistische stijl; zes vensterassen brede gevel, opgebouwd uit twee lagen met een flauw schilddak; begane grond verdieping en middenrisaliet met stucwerk in blokverband; kroonlijst met fries met smalle vensterstroken en timpaanbekroning op de risaliet; raamkozijnen eerste verdieping met geprofileerde omlijsting en rondboograam in de risaliet.	A
Nieuwe Gracht	98	Van oorsprong 18 ^{de} eeuws pand van twee bouwlagen met kap verbouwd tot symmetrische vijf ramen brede voorgevel met schilddak en siertrapgevel in het midden; puizone gemoderniseerd; eerste verdieping met frieslijsten; siermetselwerk onder de kozijnen en onder de goot met opengewerkte consoles, metselwerk met segmentbogen boven de kozijnen met siermetselwerk in de boogvelden en natuurstenen sluitstenen en speklaag.	A
Nieuwe Gracht	106-108-110	Gaaf bewaard, half vrijstaand dubbel herenhuis uit 1875 in neorenaissancestijl, architect A. van der Steur; drie bouwlagen, waarvan de begane grondverdieping als basement is behandeld, kapverdieping met omlopend schilddak met middenplat; voorgevel met vier vensterassen waarvan de twee linker en de ene rechteras risaliserend zijn behandeld; rechterzijgevel met vier vensterassen en ter hoogte van de eerste verdieping een veranda; kozijnen van eerste en twee verdieping met getoogde bovendorpel; rijke detaillering met cordonbanden, kroonlijst; sluitstenen, speklagen, borstweringpanelen e.d. ; uitbouw aan de rechterzijde van later datum.	A
Nieuwe Gracht	112-114	Evenwichtig woonblok van twee beneden- en twee bovenwoningen, bouwjaar waarschijnlijk 1902, drie bouwlagen symmetrisch opgezet met licht risaliserende hoektraveeën met de gekoppelde voordeuren met in de as hiervan raamkozijnen op de verdiepingen; gekoppelde raamkozijnen op de begane grond en eerste verdieping van het niet risaliserende deel; metselwerk op gecementeerd plint met hanenkammen boven de kozijnen met sluit- en eindstenen, speklagen; gootlijst op ranke kleine consoles.	A
Nieuwe Gracht	116	Goed bewaard gebleven tweelingpand van twee	A

		bouwlagen met zadeldaken; achterhuis aan de Rolsteeg. De voorgevel is gepleisterd	
Nieuwe Gracht	118	Goed bewaard bedrijfspand met bovenwoning uit het eind van de 19 ^{de} eeuw; drie bouwlagen met een in 2001 toegevoegde mansardekap; drie vensterassen brede gevel met op de begane grond brede bedrijfsdeur en entreedeur; gevelmetselwerk in rode steun met contrasterende speklagen, cordonband en sluitstenen in de hanekammen; sterk uitstekende gootlijst op consoles en fries.	A
Nieuwe Gracht	120-122	Goed bewaarde eenvoudige dubbele woning, eind 19 ^{de} eeuw, twee bouwlagen met geknikt schilddak; begane grond vijf kozijnassen, verdieping vier; dakkapel met klauwstukken in de as van de gevel; alle kozijnen met getoogde bovendorpel en gepleisterde hanekam; schuifraamkozijnen met T-ramen; rood metselwerk met contrasterende cordonband onder de onderdorpel van de verdieping kozijnen en kroonlijst met fries.	A
Noorderbrug		De Noorderbrug werd in 1880-1881 gerealiseerd door de stadsarchitecten J.E. van den Arend en Jacques Leijh. Eerstgenoemde kreeg in 1880 eervol ontslag waarna zijn opvolger Leijh de bouw van de brug overnam. Afgezien van enkele kleine veranderingen en behoudens de vier lantaarnpalen op de hoeken van de brug die niet werden gerealiseerd, werd de brug uitgevoerd volgens de tekeningen van Van den Arend. De brug vormt een wezenlijk en onlosmakelijk onderdeel van de landschappelijke parkaanleg van J.D. Zocher.	A
Parklaan	1	Rijk geornamenteerd herenhuis gebouwd in 1891 naar ontwerp van G. Blancke in de stijl van de neo-rennaissance. Karakteristiek is de opzet met een bakstenen gevel met natuurstenen detaillering. Opvallend is vooral het fraaie beeldhouwwerk met diverse florale motieven. Het pand bestaat uit twee bouwlagen onder een schilddak. De voorgevel is voorzien van luiken en heeft nog de oorspronkelijke deur. De boogvelden op de verdieping zijn ingevuld met reliëfs. De gevel is opgetrokken met een topgeveltje. De links op het herenhuis aansluitende uitbouw werd recentelijk vervangen door nieuwbouw.	B
Parklaan	3-5-7	Rij van drie woonhuizen, ieder van vier vensterassen breed. Twee bouwlagen onder een schilddak met philibertsantent. Sobere herenhuizen met als enig accent de deuromlijstingen en de lijst met consoles. De oorspronkelijke kleine dakkapellen zijn vervangen door grotere die afbreuk doen aan beeld. Ook de kozijnen zijn grotendeels vervangen.	B
Parklaan	4	Dubbel herenhuis van twee verdiepingen onder een schilddak. De voorgevel is sober, maar karakteristiek voor dit type huizen aan de Parklaan. De kap is behoorlijk aangetast door twee zeer grote dakkapellen aan de zijkant.	B
Parklaan	6	Dubbel herenhuis gelegen op een dubbelbreed perceel. Aan de voorkant een kleine tuin naast de hoofdbouw. Oorspronkelijk was dit een enkel woonhuis. Eind 19 ^{de} eeuw, toen het huis vermoedelijk werd gebouwd, was dit gedeelte van de Parklaan nog niet zo dicht bebouwd. De halfvrijstaande ligging en de wat wonderlijke plattegrond zijn karakteristiek voor de bebouwing van dit gedeelte van de Parklaan uit deze	B

		periode.	
Parklaan	8a	Voormalig ziekenhuisje gebouwd omstreeks 1880, nu in gebruik als woonhuis. Het werd gebouwd in opdracht van freule A.J.M Teding van Berkhout en was bestemd voor de opvang van epileptische vrouwen. Het werd uitgevoerd in een historiserende stijl met invloeden van de chaletstijl. Karakteristiek is onder meer de topgevel aan de straatzijde met siermetselwerk. In de loop van de tijd verloor het object zijn oorspronkelijke functie en werd in gebruik genomen als woonhuis.	B
Parklaan	9	Woonhuis, gebouwd in 1898 door J.H. Welsenaar. Het pand is vrij smal en heeft drie verdiepingen onder een plat dak met voorgeveldakschild. De voorgevel is rijk gedecoreerd met diverse neo-rennaissance motieven en is gaaf bewaard gebleven. Met name de dakkapel is zeer rijk als een kleine topgevel met timpaan en voluten.	B
Parklaan	10-12-14	Rij van drie herenhuizen, waarbij de nrs. 10 en 12 zijn opgevat als een geheel en nr. 14 apart maar volgens hetzelfde principe vormgegeven. Het blok is monumentaal opgezet met diverse neorenaissance detailleringen. Het heeft een souterrain, twee verdiepingen en mansardekap. De kap is aangetast door de aangebrachte loggia's. De ingang heeft telkens een extra accent gekregen doordat de voorgevel ter plaatse risaleert en wordt bekroond door een dakkapel met segmentboog. Op beide zijgevels sluit een langs de straat gelegen bakstenen poortje aan. Extra cultuurhistorische waarde omdat op nr.12 de schrijver Godfried Bomans woonachtig is geweest.	B
Parklaan	11-13	Twee herenhuizen waarvan er één is uitgevoerd met vier vensterassen, en de ander met drie vensterassen. Twee bouwlagen onder een mansardekap. De voorgevels zijn rijk gedetailleerd en goed bewaard gebleven. Opvallend zijn de balkons op fraaie consoles, de zware deur- en raamomlijstingen, de kroonlijst en de dakkapellen met segmentboog. Bovendien zijn op nr. 11 de luiken bewaard gebleven, die vroeger zo veelvuldig voorkwamen aan de Parklaan.	B
Parklaan	14a-b	Blok herenhuizen, waarvan er één is opgezet als dubbel woonhuis. Gebouwd in 1895 naar ontwerp van de architect J.H. Welsenaar. Hoewel ze duidelijk verwant zijn elkaar verschillen ze wat betreft detaillering. Het blok bestaat uit vier bouwlagen onder een plat dak met voorgeveldakschild, waarbij de eerste verdieping is opgevat als bel-etage. De voorgevel is rijk gedetailleerd, met een voor eind 19 ^{de} eeuwse bouwkunst typerende contrastwerking tussen de baksteen gevels en de gepleisterde detaillering. Er werden speklagen toegepast, een plint in blokverband, kroonlijsten en segmentbogen en rijk bewerkte dakkapellen. Opmerkelijk zijn de roodgevoegde bakstenen speklagen op nr. 14a. De gevel van 14a wordt ontsierd door zoutuitslag.	B
Parklaan /Kruisweg 68	15	Herenhuis gebouwd in 1895 naar een ontwerp van de architect J.H. Welsenaar. Het pand aan de Parklaan bouwde Welsenaar in samenhang met de belendende herenhuizen op de hoek van de Parklaan en de Kruisweg dat een apart bouwblok vormde. Karakteristiek is de opzet met een bel-etage en de toepassing van een	

		representatieve voorgevel met gepleisterde sierdetails zoals in blokverband uitgevoerde hoeklijsten, vensters met pilasterlijsten en timpaan. De oorspronkelijke oeil-de-boeuf zijn vervangen door een moderne dakkapel. Verder is deze gevel goed bewaard gebleven. De gevel aan de Kruisweg is meer aangetast, met name de pui en de raaminvullingen.	
Parklaan	16	Zie Kruisweg 57	
Parklaan	17-19	Twee herenhuizen die waarschijnlijk in één bouwstroom zijn gebouwd met een gespiegelde voorgevel. De nu opvallende verschillen, zoals het pleisterwerk en het balkonnetje op nr. 19 dateren van na 1900. Twee bouwlagen onder een schilddak met Philibertspanten. Sober uitgevoerd, maar karakteristiek voor de bebouwing aan de Parklaan.	B
Parklaan	18	Klein pandje vermoedelijk uit het tweede kwart van de 20 ^{ste} eeuw. Twee bouwlagen onder een zadeldak. Ver overstekende dakrand. De ramen op de begane grond zijn dichtgezet wat het beeld heeft verarmd en niet passend is bij de representatieve bebouwing aan de Parklaan.	B
Parklaan	21	Kerkgebouw dat in 1873 in gebruik werd genomen door de gemeente van Baptisten. De bestaande boerderij werd verbouwd en de koestal werd in gebruik genomen als kerkzaal. Het uitwendige karakter bleef deels behouden. De kerkruimte werd sober vormgegeven en bestaat uit een éénbeukige zaal met een spitsbogig tongewelf. In 1876 werd een neogotische voorgevel toegevoegd. Karakteristiek zijn onder meer het sobere siermetselwerk in gele en rode baksteen, twee topgevels met schuine zijden en spitsboogbovenlichten met houten tratering. De gevel fungeert deels als schermgevel doordat de ingang toegang biedt tot een smal steegje van waaruit pas de eigenlijke ingang van het gebouw te bereiken is.	B
Parklaan	24-26	Voormalig paardenstalling en koetshuis met bovenwoningen in hoofdzaak daterend uit 1895. Toenmalig behoren bij Nieuwe Gracht 72. De bakstenen gevel is in de loop der tijd gewijzigd. Zo is de gevel gepleisterd, de dakkapellen sterk vereenvoudigd en de raam- en deurinvullingen gemoderniseerd. Markant is de overbouwde poort aan de linkerzijde.	B
Parklaan	27-29-31	Rij van drie herenhuizen, waarvan er twee zijn gespiegeld. Eenvoudige, maar karakteristieke architectuur aan de Parklaan. Twee bouwlagen onder een flauw zadeldak met Philibertspanten. De kap van nr. 31 is in 1910 gewijzigd in een mansardekap, waardoor de eenheid is verstoord.	B
Parklaan	28-30	Dubbel herenhuis uitgevoerd in sobere neo-classicistische vormgeving. De gevels zijn gepleisterd en de voorgevel is symmetrisch ingedeeld met een middenrisaliet. Twee lagen onder een tentdak met vier moderne dakramen en vernieuwde dakpannen. Het pand werd waarschijnlijk omstreeks 1860 gebouwd en behoort daarmee tot de oudere bebouwing aan de Parklaan.	B
Parklaan	33	Woonhuis van één verdieping onder een mansardekap met karakteristieke dakkapel, in hoofdzaak daterend uit 1918. Het bestaande pandje met naastgelegen schuur werd toen door hetzelfde type woning, alleen een	B

		formaat groter vervangen. Zowel qua formaat als qua vormgeving afwijkend van de rest van de bebouwing in de Parklaan.	
Parklaan	36	Voormalig herenhuis, tegenwoordig in gebruik als uitvaartcentrum. Twee bouwlagen onder een flauw hellende mansardekap. De voorgevel is recent gepleisterd. De pui is, met uitzondering van de hoekpilasters geheel gewijzigd en heeft geen meerwaarde. Desondanks is het pand in hoofdopzet karakteristiek voor de bebouwing aan de Parklaan	B
Parklaan	37	Dubbel woonhuis gebouwd in 1920. Drie lagen onder een plat dak. De gaaf bewaard gebleven voorgevel is opgetrokken in verblendsteen. Op de eerste verdieping een asymmetrisch geplaatste driezijdige erker.	B
Parklaan	39-41	Twee gespiegelde woonhuizen. Twee lagen onder een flauw hellend schilddak. In hoofdopzet goed bewaard gebleven. De voorgevels zijn zwaar gerenoveerd waardoor het historische karakter is aangetast. Rozetankers.	B
Parklaan	43	Representatief herenhuis van twee bouwlagen onder een mansardekap. De hoge voorgevel is gedeeltelijk opgevat als schermgevel. Recentelijk is de bakstenen voorgevel gepleisterd en de raamindeling gewijzigd waardoor het oorspronkelijke karakter is aangetast. Oorspronkelijk lag er naast het pand een steegje dat al snel door een éénlaags bebouwing werd dichtgezet. In 1993 is hier de ingang van het gesitueerd en is de aanbouw met een verdieping verhoogd.	B
Parklaan	47	In 1896 gebouwde werkplaats met bovenwoning. Drie lagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. Mooie dakkapel met fronton. De oorspronkelijke toegang tot de werkplaats is vervangen door een moderne invulling die zich slecht verhoudt tot het karakter van de Parklaan.	B
Parklaan	48	Eenvoudig maar goed bewaard gebleven dubbel woonhuis. Twee bouwlagen onder een dwars geplaatst mansardedak. Symmetrisch ingedeelde voorgevel in baksteen met sierelementen. Op de begane grond glas-in-lood in de bovenlichten.	B
Parklaan	49	Hoog woon-winkelpand van vier bouwlagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. De voorgevel is voorzien neo-renaissance details zoals speklagen en rondbogen. Zware kroonlijst met consoles. Een oorspronkelijke dakkapel met hijsbalk. Opvallend is de grote plasticiteit van de gevel, vooral door het toepassen van lisenen op de muurdammen. De oorspronkelijke invullingen op de begane grond zijn vervangen en sterk vereenvoudigd. Ook de ramen zijn gewijzigd.	B
Parklaan	50	Smal pandje van twee vensterassen breed. Twee bouwlagen onder een dwars geplaatst mansardedak. De voorgevel is gepleisterd. Mooie kroonlijst boven de voordeur.	B
Parklaan	51-53	Gaaf bewaard gebleven dubbel herenhuis gebouwd in 1895 naar ontwerp van J.H. Welsenaar in de stijl van de neorenaissance. Drie bouwlagen onder een plat dak met voorgeveldakschild met twee siertopgevels. Karakteristiek is onder meer de opzet met bakstenen voorgevels met een hoofdzaak gepleisterde detaillering. Beide woningen hebben een rijkgedecoreerde topgevel met siervazen en een bekronende obelisk.	B
Parklaan	52-54	Dubbel woonhuis met op nr. 54 een overbouwde poort.	B

		Twee lagen onder een zadeldak. Mooie dakkapel met timpaan. Sobere maar monumentale baksteenarchitectuur.	
Parklaan	56	Dubbel woonhuis, in 1900 gebouwd als magazijn met bovenwoning. Twee bouwlagen onder een mansardekap. Gepleisterde sierdetails, zoals sluitstenen en speklagen. De oorspronkelijke dakkapel is nog aanwezig. Karakteristiek pand voor de bebouwing aan de Parklaan.	B
Parklaan	58	Dubbel woonhuis, waarvan de voorgevel dateert uit 1891 met een oudere kern. Twee lagen onder een mansardekap. Siermetselwerk. De oorspronkelijke raamdetaillering is verdwenen. Sober maar karakteristiek pand voor de bebouwing aan de Parklaan.	B
Parklaan	59-61-63-65	Als één geheel opgezet bouwblok, bestaande uit vier herenhuizen, gebouwd omstreeks 1880, waarschijnlijk door de architect Karel Muller. Twee bouwlagen onder een omlopend lessenaarsdak. Het blok werd vormgegeven in Neorenaissance trant, met speklagen, cordonlijsten, geboorte- en sluitstenen. Ook enige invloed van de chaletstijl, te zien aan de sierspanten van de dakkapellen. Het blok onderging in de loop van de tijd enige ingrijpende wijzigingen. Parklaan 59 kreeg door de wijziging tot winkel een breed winkelvenster. Desondanks behield dit pand de markante uitstraling als hoekpand met diverse in het oog springende details.	B
Parklaan	60	Dubbel woonhuis in hoofdropzet daterend uit 1925. Het oorspronkelijke traditionele huis werd toen opgetrokken tot drie lagen onder een plat dak met een erker op de verdieping. De gevel is gepleisterd en heeft een ver overstekende dakrand. In de loop der tijd vereenvoudigd. Het moderne raam op de begane grond doet afbreuk aan het gevelbeeld.	B
Parklaan	62	Woonhuis van drie lagen onder een plat dak met voorgeveldakschild gedekt met leien. Dakkapel met timpaan en oren.. Op de verdieping een brede erker. Het raam op de begane grond dateert uit 1972 en kwam in de plaats van openslaande deuren.	B
Parklaan	67	Gaaf bewaard gebleven herenhuus. Twee bouwlagen onder een mansardekap. De dakkapel is opgevat als een topgeveltje en is uitgevoerd in de trant van de chaletstijl. De voorgevel in baksteen wordt gekenmerkt door het gebruik van verschillende soorten siermetselwerk. Schuiframen met glas-in-lood in de bovenlichten.	B
Parklaan	68	Herenhuus van twee bouwlagen onder een mansardedak met wolfseind met daarvoor een schermgevel met kroonlijst. Kozijnvullingen gedeeltelijk vernieuwd.	B
Parklaan	69	Gaaf bewaard gebleven herenhuus gebouwd omstreeks 1890, uitgevoerd in neo-renaissancetrant met invloed van de chaletstijl. Drie bouwlagen onder een afgeplat omlopend schilddak. De eerste bouwlaag werd uitgevoerd als een hoge in blokverband gepleisterde gevelsokkel, hetgeen de opzet met een bel-étage benadrukt. Gaaf bewaard pand dat door zijn hoogte en karakteristieke a-symmetrische voorgevel met steekkap een markant element is in de historische bebouwing van	B

		de Parklaan.	
Parklaan	70	Herenhuis van twee verdiepingen onder een recent opgetrokken kap. De voorgevel is recent gepleisterd in blokverband. Markant zijn de afgeronde hoeken van de kozijnen. De indeling van de begane grond dateert uit 1978. Ondanks al deze wijzigingen is het pand nog steeds karakteristiek voor de historische gevelwand van de Parklaan.	B
Parklaan	71-73	Blok van twee gespiegelde herenhuizen. Twee lagen onder een groot schilddak. In het dak twee mooie halfronde dakkapellen. Sobere maar monumentale voorgevel in baksteen met kroonlijst. Op de hoeken in het midden gepleisterde lisenen. Opvallend zijn de sluitstenen met ..motief. De ramen op nr. 71 zijn vernieuwd. Verder is het gaaf bewaard gebleven.	B
Parklaan	72	Dubbel woonhuis van drie bouwlagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. In de loop der tijd is het pand sterk aangetast. Zo werd de kap gewijzigd en diverse kozijninvullingen vernieuwd. Desondanks is het pand nog steeds een ondersteunend element in de historische gevelwand van de Parklaan.	B
Parklaan	74	Smal woonhuis van twee verdiepingen onder een afgeplat schilddak. De voorgevel is gepleisterd in blokverband. De ramen met roedenverdeling zijn het laatste kwart van de 20 ^{ste} eeuw aangebracht.	B
Parklaan	75-77	Blok van twee gespiegelde herenhuizen gebouwd in 1871. Al in 1910 werd nr. 75 verbouwd door de architect W.F. Doeglas die er een verdieping tussen zette. De voorgevels met lijstgevel vallen op door het gebruik van gekleurd siermetselwerk. Gepleisterde hoeklisenen. De oorspronkelijke ramen zijn vervangen; op nr. 75 door storende kunststof kozijnen. Dit heeft ook bijgedragen aan het verdwijnen van de samenhang tussen beide panden.	B
Parklaan	76	Dubbel woonhuis van drie bouwlagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. Voorgevel gepleisterd in blokverband. Schuiframen met op de begane grond glas-in-lood in de bovenlichten.	B
Parklaan	78	Voormalig pakhuis van een bouwlaag onder een zadeldak met een topgevel aan de Parklaan. Zeer langgerekt pand. Eenvoudige bakstenen voorgevel met vernieuwde invulling op de begane grond.	B
Parklaan	82-84-86	Blok van drie dubbele herenhuizen gebouwd in 1903. Drie bouwlagen onder een plat dak met voorgeveldakschild. De dakkapel van het middelste pand is opgevat als een topgeveltje en de verbijzondering benadrukt de symmetrie van het bouwblok. Karakteristieke baksteenarchitectuur uit deze periode met speklagen in gekleurde baksteen en sluitstenen. Op een enkele vernieuwde invulling na, gaaf bewaard gebleven.	B
Parklaan	88-90-92	Blok van drie dubbele herenhuizen, waarvan twee met een portiek. Twee bouwlagen onder mansardekappen. Mooie, overstekende kroonlijst. Gaaf bewaard gebleven bouwblok en een goed voorbeeld van de representatieve architectuur aan de Parklaan	B
Parklaan	94	Blok van vier herenhuizen dat in vier fases is gebouwd. Het tweede huis aan de linkerkant werd als eerste gerealiseerd als pakhuis met bovenwoning in 1891. Vier	B

		<p>jaar later werden conform dit bestaande pand twee panden naast gezet en werd het complex in gebruik genomen als "Pension Minerva". De drie panden bestaan uit drie bouwlagen onder telkens een mansardekap. De begane grond verdieping is opgezet als basement uitgevoerd in pleisterwerk in blokverband. Weer een aantal jaren later, in 1896 werd het pension uitgebreid met nog een pand. De opbouw was hetzelfde, maar had vier in plaats van drie vensterassen en de kapverdieping is opgetrokken.</p> <p>Later stond het bekend als het Parkhotel. In 1989 werd het hotel ingrijpend verbouwd tot kantoren en appartementen. Dit in samenhang met een aantal panden aan de Nieuwe Gracht. De indeling werd hierbij geheel gewijzigd. De buitenzijde bleef evenwel vrijwel ongewijzigd, met uitzondering van de kapverdieping.</p>	
Parklaan	98	Klein woonhuis van één bouwlaag onder een schilddak. Lijstgevel. Mooie deuromlijsting en dakkapel met timpaan. Het schaalverschil met de panden in de omgeving doen vermoeden dat het hier een ouder pand betreft dat dateert uit de vroege bebouwing aan de Parklaan, toen nog Achter Nieuwe Gracht geheten.	B
Parklaan	100-102	Blok van twee dubbele woonhuizen. Twee lagen onder een schilddak. Lijstgevel. Op nr. 100 bevinden zich nog zes-ruiters. Sobere maar representatieve baksteenarchitectuur voor de bebouwing aan de Parklaan.	B
Parklaan	104	Dubbel herenhuis gebouwd in 1892 naar ontwerp van de architect J.H. Welsenaar. Het werd destijds gebouwd op de tuin die hoorde bij Hooimarkt 12. Twee lagen onder een dwars geplaatste mansardekap. De voorgevel is rijk gedetailleerd in de stijl van de Neorenaissance, met timpanen, speklagen geboorte- en sluitstenen. T-vensters met op de verdieping glas-in-lood. Gaaf bewaard gebleven.	B
Parklaan	108-110	In 1912 gebouwd schoolgebouw naar ontwerp L.C. Dumont, de toenmalig directeur Openbare Werken. Het complex bestaat uit een schoolgebouw met een U-vormige plattegrond met daarachter een gymnastieklokaal en een congiërgewoning. De school heeft twee bouwlagen onder een samengesteld schilddak. De voorgevel is symmetrisch ingedeeld en heeft aan weerszijden twee topgevels. Het complex is opgetrokken in een sobere variant de Neorenaissance. Karakteristiek zijn de rondbogen en detailleringen in natuursteen en met name de rijk versierde ingangspartij. Gaaf bewaard gebleven schoolgebouw, een goed voorbeeld van vroeg 20 ^{ste} -eeuwse overheidsarchitectuur. Bovendien is de stedenbouwkundige situering van het pand bijzonder omdat het midden in de Parklaan is geplaatst.	B
Parklaan	137	Zie Friese Varkensmarkt 20	
Parklaan	139	Zie Friese Varkensmarkt 20	
Parkstraat	1	Woon/winkelhuis, ca. 1900, van één bouwlaag met kapverdieping; gemetselde tuitgevel met vlechtingen voor dakschild met overigens plat dak; sobere pui met vereenvoudigde invulling; gemoderniseerd raamkozijn op de eerste verdieping	B
Parkstraat	2 + 2r	Deels gaaf bewaard blok van vier boven- en	B

	en 4 + 4r	benedenwoningen, uit 1895, van twee bouwlagen met kapverdieping onder schilddak met geknikte kap; gemetselde dakkapellen met timpaan en klauwstukken; kroonlijst op zes-ramen-brede gevel, op de verdieping deels ingevuld met blindnissen; traditionele baksteenarchitectuur met waterlijsten, spekblokken en sluitstenen in de hanenkammen boven de kozijnen; schuifraamkozijnen met T-ramen; entreekozijnen met paneeldeuren.	
Parkstraat	3	Bedrijfspannend met bovenwoning, ca. 1890, van twee bouwlagen met kapverdieping; mansardekap gedekt met shingles, dakkapel met timpaan; gootlijst op consoles; benedenverdieping gemoderniseerd, eerste verdieping met schuifraamkozijnen (T-ramen), metselwerk met speklagen, sluit- en geboortestenen in hanenkammen met gebogen onderzijde.	B
Parkstraat	5	Woning uit 1910 van twee bouwlagen met plat dak; benedenverdieping gemoderniseerd met behoud van oorspronkelijk deurkozijn; eerste verdieping met schuifraamkozijnen met roede-verdeling in het bovenlicht; daklijst ingesloten tussen twee trapvormig uitgemetselde sierelementen.	B
Parkstraat	6 en 8	Deels gaaf bewaard blok van bedrijfspannend met oorspronkelijk pakhuis, winkel en één woning op de begane grond en één bovenwoning, uit 1892, architect W.F. Doeglas, van twee bouwlagen met kapverdieping onder geknikte kap met de nok evenwijdig aan de straat; gemetselde dakkapellen met timpaan en klauwstukken; kroonlijst met fries op zes-ramen-brede gevel; traditionele baksteenarchitectuur met waterlijsten, spekblokken en sluitstenen in de gebogen rollagen boven de kozijnen; schuifraamkozijnen met deels T-ramen; keramische tegels in de boogvelden; invulling van de raamkozijnen op de begane grond met niet-oorspronkelijke roede-ramen; nr. 6 met winkelpui, eveneens met niet oorspronkelijke roede-ramen.	B
Parkstraat	7a + 7b,c	Eenvoudig, traditioneel woonhuis, oorspronkelijk beneden- en bovenwoning, ca. 1890, van twee bouwlagen met kapverdieping met bij de voorgevel omlappend zadeldak; kroonlijst en gemoderniseerde dakkapel; gevelmetselwerk met hanenkammen boven de kozijnen; gecementeerd plint.	B
Parkstraat	9	Eenvoudig bedrijfspannend met bovenwoning, eerste helft 20 ^{ste} eeuw, twee bouwlagen met kapverdieping achter topgevel met zadeldakaanzet voor een overigens plat dak; geveltop met zwaar dakoverstek; hijsbalk, traditionele kozijnen en pui over de volle pandbreedte.	B
Parkstraat	10 en 12	Dubbel woonhuis, eind 19 ^{de} eeuw, van twee bouwlagen met kapverdieping (dwarskap bij de zijgevel aan de Ripperdasteeg omlappend), nr. 12 met (latere) dakkapel; 3-ramen-brede gepleisterde gevels met kroonlijst en schuifraamkozijnen met grotendeels T-ramen, entree-deuren met omlijsting.	B
Parkstraat	11 en 13	Twee eenvoudig winkelpanden met bovenwoningen, eind 19 ^{de} eeuw, pui van nr. 13 gemoderniseerd; twee bouwlagen met zadeldak en dakkapel; kroonlijst.	B
Parkstraat	14, 16, 18, 18a en 20	Vrij gaaf bewaard blok van vier woningen, met afwijkende rooilijn; twee bouwlagen met kapverdieping, kroonlijst en dakkapel; oorspronkelijk zadeldak van nr. 20 vergroot tot voorgevel- en achtergevel-dakschild met	B

		plat dak; dakkapellen van nr. 14 en 20 vergroot; entree-deuren met omlijsting en luifel op consoles (bij nr. 16 vereenvoudigd); traditionele schuiframen, oorspronkelijk met T-ramen, deels nog aanwezig.	
Parkstraat	15	Eenvoudig winkelpand met bovenwoning, eind 19 ^{de} eeuw, pui 1912; twee bouwlagen met zadeldak met dwarskap en moderne dakkapel; kroonlijst en pui met speklagen van geglazuurde steen.	B
Parkstraat	17 en 19	Gaaf bewaard blok van twee woningen, ca. 1895, van twee bouwlagen met kapverdieping onder gezamenlijke geknikte, omlopend schilddak; gemetselde dakkapellen met dakoverstek en klauwstukken; kroonlijst op consoles op zes-ramen-brede gevel, op de verdieping deels ingevuld met blindnissen; traditionele baksteenarchitectuur met waterlijsten, spekblokken en sluitstenen in de hanenkammen boven de kozijnen; schuifraamkozijnen; zijgevel aan de Ripperdastraat behandeld als de voorgevel.	B
Prinsen Bolwerk	2, 4, 6 en 8	Karakteristiek, redelijk gaaf bewaard blok van vier beneden- en bovenwoningen in traditioneel, zakelijke stijl uit 1912 door C. Grootes; gevelrooilijn volgt met verspringingen, afschuiningen en ronding de bocht naar de Jansweg; bouwmasa van twee lagen bij de nrs. 4, 6 en 8, drie lagen bij nr. 2, onder plat dak met voorgeveldakschilden met dakkapel; gootlijst met fors overstek op consoles; traditionele schuifraamkozijnen, deels met glas-in-lood in de bovenlichten; nr. 8 oneigenlijk wit geschilderd; één geheel met Jansweg 1.	A
Prinsen Bolwerk	10, 12 en 16	Karakteristieke, grotendeels gaaf bewaarde, forse drievoudige villa in de zuidelijke gevelwand van het Prinsen Bolwerk, voorbeeld van het eclecticisme uit ca. 1875; twee bouwlagen onder gezamenlijk omlopend afgeplat schilddak, gepleisterde gevels met kroonlijst en fries met verdeelvelden en consoles, blokverband op de hoeken, cordonlijsten en plint, deels, met vakverdeling; 10 traveeën brede gevel, waarvan de middelste vier risaliserend zijn behandeld en boven de kroonlijst nog een attiek kregen waarop een lessenaarsdak aansluit; dit middendeel vorm nr. 12 waarvan de travee met de entree opnieuw risaliserend is behandeld en op de verdieping een, deels vernieuwd balkon op sierconsoles met leeuwenkoppen; traditionele kozijnen, bij nr. 12 met getoogde bovendorpels en extra omlijsting in het stucwerk, grotendeels met de oorspronkelijke T-ramen en nr. 12 tevens met de oorspronkelijke paneeldeur; nr. 10 en 16 met centraal geplaatste dakkapel (timpanen verdwenen).	A
Prinsen Bolwerk	5-7	Redelijk gaaf bewaard dubbel herenhuis 'Villa Louise' uit ca. 1895 van de architecten S. Roog en Jb. Van den Ban, voorbeeld van de voorname bebouwing in de landschappelijke parkaanleg aan de noordzijde van het Prinsen Bolwerk, gebouwd in neorenaissancestijl met elementen van de chaletstijl; symmetrisch opgezet in twee forse bouwlagen met afgeplat omlopend schilddak en siertopgevels die met een steekkap aansluiten op het hoofddak, nr. 5 gedekt met leien; dakkapellen met decoratieve windveren; voorgevel in zes traveeën, waarvan de buitenste twee traveeën risaliserend zijn behandeld, bekroond met siertopgevels met breed overstek op sierspant met ajour-werk en houten, deels	A

		vernieuwde, balkons op de eerste verdieping; breed uitkragende goten op houten consoles op de overige gevels; gevelmetselwerk in roodbruine baksteen met contrasterende speklagen, cordonlijsten, hoekpilasters, siervelden met naamsaanduiding en geboorte- en sluitstenen in de hanekammen; van hardsteen de waterlijst op het plint, de stoepen bij de entree-deuren en lekdorpels onder de raamkozijnen; nr. 5 behield in de kozijninvullingen veel authentieke elementen zoals de entree-paneeldeur met smeedijzeren sierroosters, bovenlichten met glas-in-lood; de overige gevels zijn op dezelfde manier vorm gegeven.	
Prinsen Bolwerk	24	Redelijk gaaf bewaard pand met boven- en benedenwoning uit 1895 in traditionele stijl met classicistische elementen, architect J.W. Welsenaar; twee bouwlagen met een in het voorgeveldakschild omlopende mansardekap met moderne dakkapel; voorgevel asymmetrisch opgezet met rijker behandeld risalierend linkerdeel met de oorspronkelijke entree-deuren, waarboven geprofileerde cordonband, raamkozijn op de verdieping met geprofileerde bekroning, speklagen en rijke kroonlijst met consoles; rechterdeel met twee vensterassen iets eenvoudiger met ontlastingsbogen boven de kozijnen, wit geschilderde speklagen en sluitstenen in het rode metselwerk, en kroonlijst zonder consoles; raamindeling, oorspronkelijk met T-ramen, vereenvoudigd.	A
Prinsen Bolwerk	26 en 28	Goed bewaard dubbel woonhuis uit 1935 door H.G. Scholten in traditioneel-zakelijke stijl; twee bouwlagen met zadeldak, nok parallel aan de straat; symmetrisch ingedeelde voorgevel met zware rechte gootlijst; blankhouten entree-deuren uit de bouwtijd onder kleine luifels; grote woonkamerkozijnen als driezijdige erkers behandeld (bij nr. 28 verdween hieruit het kalf); smalle raamvleugels met horizontale roeden; oorspronkelijke dakkapellen met elk vier raamvleugels.	A
Prinsen Bolwerk	36	Goed bewaard pand met boven- en benedenwoning uit 1902, naar ontwerp van J.W. van Sante, in traditionele stijl met renaissance-stijl elementen; twee bouwlagen met voorgeveldakschild voor een overigens plat dak; voorgevel met siertoptrapgevel in de as van de entree-deuren aan de linker zijde; boven de entree-deuren houten balkon op eveneens houten gebogen, consoles bij dubbele deuren op de verdieping; rechter helft met twee vensterassen met ontlastingsbogen boven de kozijnen en siermetselwerk in de boogvelden en gootlijst op consoles; kleine dakkapel met roederaam uit de bouwtijd; bruinrode baksteen met contrasterende sluit- en spekstenen op laag hardstenen plint.	A
Prinsen Bolwerk	38	Goed bewaard pand, oorspronkelijk met wagemakerswerkplaats en bovenwoning uit 1905, naar het plan van P.v.d. Berg, in traditionele stijl; twee bouwlagen met een in het voorgeveldakschild omlopende mansardekap, met centraal geplaatste (vereenvoudigde?) dakkapel; drie vensterassen brede gevel met gootlijst op gedetailleerd fries; gevelmetselwerk met ontlastingsbogen en lateien boven de kozijnen; spekblokken, cordonlijst en speklaag contrasterend met het bruinrode metselwerk; op de begane grond dubbele bedrijfdeur en ter weerszijden de	A

		entree-deuren, alle uit de bouw-tijd.	
Prinsen Bolwerk	42	Goed bewaard voorbeeld van een boven- en benedenwoning met bedrijfsruimte in traditionele trant uit 1902; breed opgezette, asymmetrische voorgevel met opvallende topgevel met breed uitgewerkte getrapte tuit op uitgemetselde segmentboog voor een in twee bouwlagen met kapverdieping (zadeldak) opgetrokken, fors pand; gevel in gele verblendsteen met contrasterende sluitstenen, speklagen, cordonbanden, roodverblendstenen siermetselwerk en siersmeedankers; traditionele schuifraamkozijnen, deels met roederaam in de bovenlichten, oorspronkelijke woningtoegangsdeuren, vernieuwde bedrijfsdeuren, rechthoekige erker op de verdieping op sokkel met paneelvelden; segmentbogen boven de kozijnen met verdiepte boogvelden; in de topgevel twee spitsboogramen ter weerszijden van een drielichtsvenster.	A
Prinsen Bolwerk	46	Goed bewaard pand met beneden- en bovenwoning uit 1899 naar ontwerp van A. de Maaker in traditionele stijl met renaissancistische kenmerken; twee bouwlagen met een voorgeveldakschild waar centraal een stenen dakkapel op een licht uitkragend deel van de gevel staat met houten topgeveltje met geprononceerde lijst op consoles (met ter weerszijden moderne dakkapellen); gevelmetselwerk in roodbruine baksteen op hardstenen plint met contrasterende cordonbanden, speklagen en sluitstenen; drie vensterassen brede gevel met ontlastingsbogen boven de kozijnen met siermetselwerk in de boogvelden en rode rollagen; traditionele schuifraamkozijnen met beide entree-deuren in iets verdiept portiek.	A
Prinsen Bolwerk	48	Vrij goed bewaard pand uit ca. 1900, goed aansluitend bij nr. 46, waar het licht risaliserende rechter deel van de voorgevel op aansluit; twee bouwlagen met voorgeveldakschild waar centraal op het linker deel in 1932 een dakkapel is toegevoegd; gevelmetselwerk in roodbruine baksteen met contrasterende speklagen, sluitstenen en cordonbanden, die bij de raamkozijnen van de begane grond in U-vorm om het kozijn grijpen; op de verdieping hanekammen in rode baksteen, op de begane grond segmentbogen met rollaag in rode baksteen en keramische boogvulling boven de kozijnen.	A
Prinsen Bolwerk	50, 52, 54 en 56	Goed bewaard bouw-blok met tweemaal twee boven- en benedenwoningen uit 1900 naar ontwerp van A. de Maaker in traditionele stijl met renaissancistische kenmerken; twee bouwlagen met steil voorgeveldakschild voor een overigens plat dak met op het licht risaliserende deel van de gevel siertopgevels, bekroond met contrasterende afdeklijst en ruit- en cirkelvormige tuit, die in het eerste geval getrapd aansluit op het metselwerk; geprononceerde gootlijst op consoles onder de dakschilden, waarin dakkapel met lessenaarsdak (alleen nr. 54 met oorspronkelijke indeling); gevelmetselwerk in roodbruine baksteen op laag hardstenen plint met contrasterende, markante omlijsting van de rondbogige entreeportieken, lateien en spek- en sluitstenen; nr. 50 en 52 is het spiegelbeeld van nr. 54 en 56; in de boogveldjes onder de ontlastingsbogen boven de kozijnen siermetselwerk;	A

		vensterverdeling in de geveldelen met ruitvormige tuit met gekoppelde schuifraamkozijnen met middendam op de begane grond, drielichts raamkozijn met breed middenraam op de verdieping en tweelichts draairaamkozijn in de geveltop (alleen bij nr. 56 nog oorspronkelijk), met ter weerszijden smalle blindnis; vensterverdeling in de geveldelen met cirkelvormige tuit met drielichtsraamkozijn op de begane grond, tweelichts raamkozijn op de verdieping en tweelichts draairaamkozijn in de geveltop, met eveneens smalle blindnis ter weerszijden; bovenlichten van de schuifraamkozijnen ten dele nog met de oorspronkelijke roede-verdeling.	
Prinsen Bolwerk	58, 60, 62 en 64	Goed bewaard blok van vier woningen uit 1896 naar ontwerp van J.B. Lasschuit in traditionele stijl; twee bouwlagen onder asymmetrisch zadeldak met de nok parallel aan de straat (nr. 60, 62 en 64 met latere, doorgaande dakkapel; per pand drie vensterassen en twee aan twee gespiegeld met de entree deur links of rechts; gevelmetselwerk in roodbruine baksteen met contrasterende cordonbanden, spek- en sluitstenen, bekroond met kroonlijst met fries met vakverdeling; de kozijnen op de eerste verdieping met hanekam en die op de begane grond met segmentboogvormige ontlastingsbogen; traditionele schuifraamkozijnen met T-ramen op de eerste verdieping en bovenlichten met glas-in-lood op de begane grond; entree deuren deels met de oorspronkelijke paneeldeuren (bij nr. 62 vervangen door moderne deur).	A
Prinsen Bolwerk	66	Goed bewaard woonhuis uit het eind van de 19 ^{de} eeuw met boven- en benedenwoning in traditionele stijl van twee bouwlagen op het souterrain onder schilddak met middenplat (aansluitend op nr. 68); voorgevel van drie vensterassen met onderaan in de rechter as de verhoogde entree in een diep portiek met hardstenen trap; de middenas met balkon op consoles op de eerste verdieping en rijk uitgewerkte dakkapel met klauwstukken en timpaan op het voorgeveldakschild; gevelmetselwerk in roodbruine baksteen met contrasterende cordonbanden, sluit- en spekstenen, rijke kroonlijst met consoles en siermetselwerk in de boogvelden boven de kozijnen; souterrain met kozijnen van 'halve hoogte', traditionele schuifraamkozijnen en paneeldeuren uit de bouw tijd.	A
Prinsen Bolwerk	68	Goed bewaard woonhuis met boven- en benedenwoning uit 1899 in traditionele stijl van twee bouwlagen op het souterrain onder schilddak met middenplat (aansluitend op nr. 66); voorgevel van drie vensterassen waarvan de rechter as risaliserend is behandeld en uitloopt in een siertopgevel met kroonlijst (oorspronkelijk met timpaan), met onderaan de verhoogde entree in een diep portiek met hardstenen trap; gevelmetselwerk in roodbruine baksteen met contrasterende cordonbanden, sluit- en spekstenen en siermetselwerk in de boogvelden boven de twee linker raamkozijnen op de verdieping; souterrain met kozijnen van 'halve hoogte'; tweelichts raamkozijn in de siertopgevel, verder traditionele schuifraamkozijnen.	A
Prinsen Bolwerk	70 en 72	Goed bewaard, markant, half vrijstaand, blok van één boven- en twee benedenwoningen uit 1902, naar	A

		ontwerp van J.B. van den Ban, in traditionele stijl met elementen van de Engelse landhuisstijl; twee bouwlagen op hoog souterrain met veelzijdig schilddak met siertopgevel op de vrijstaande oostelijke zijgevel; gevels met schoon metselwerk tot de onderkant van de beletagekozijnen, daarboven gepleisterd met hanekammen in schoon metselwerk boven de kozijnen; symmetrisch opgezette voorgevel met vier vensterassen op de verdieping en met in het midden de drie entredeuren op de begane grond en beletage, waarvan de middelste deur in diep portiek met hardstenen trap; het linker souterrainkozijn vernieuwd, het rechter met de oorspronkelijke tweedeling; gekoppelde beletagekozijnen, waarvan de bovendorpel strookt met de bovenlichten van de entredeuren; in het voorgeveldakschild symmetrisch geplaatste dakkapellen met zadeldakje en houten topgeveltje; gootlijst op consoles; vrije oostelijke zijgevel met vanaf de halve hoogte van de beletage uitgemetselde schoorsteen waar ter weerszijden van in de geveltop een half raamkozijn met naar de schoorsteen opbuigende bovendorpel en overige raamkozijnen in hoogte en vorm aansluitend op die van de voorgevel; de oorspronkelijke roedeverdeling in de bovenlichten is bij alle raamkozijnen verdwenen, maar bij de entredeuren nog aanwezig.	
Ripperdastraat	1, 3, 5, 7 en 9r	Redelijk gaaf bewaard huizenblok van 5 woonhuizen uit ca. 1875 (vrijwel gelijk aan Ripperdastraat 30 t/m 32r) in architectuur die goed aansluit bij die van het Ripperdapark; twee bouwlagen hoog onder schilddak met nok parallel aan de straat met centraal geplaatste dakkapel; voorgevels gemarkeerd door zware kroonlijst met fries, omgekornist bij de gepleisterde pilasters met verdiepte velden; drie traveeën breed per woning met traditionele schuifraamkozijnen (bij nr. 1 vernieuwd, ook in de zijgevel) met hanekammen met sluitstenen en licht afgeronde bovenhoeken en	B
Ripperdastraat	6 + 6r en 8	Redelijk gaaf bewaard blok van twee woonhuizen uit ca. 1880 in architectuur die goed aansluit bij die van het Ripperdapark; twee bouwlagen onder een in het voorgeveldakschild omlopend zadeldak; vier vensterassen brede voorgevels gemarkeerd door kroonlijst met fries, omgekornist bij de pilasters in blokverband; centraal geplaatste dakkapel met getoogde raambovendorpel en rijke omlijsting; traditionele schuifraamkozijnen (T-ramen) met getoogde bovendorpels; bij nr. 8 tevens met de oorspronkelijke paneeldeur; bij nr. 6 is de oplossing met twee entredeuren gewijzigd in 1940.	B
Ripperdastraat	9a	Sober woonhuis van twee bouwlagen onder plat dak met kroonlijst, in één gevelwand met de nrs. 1 t/m 9r en Ripperdapark 9r; vier vensterassen, waarvan de meest rechtse een overbouwde gang is; traditionele raamkozijnen deels met glas-in-lood bezet; gevelmetselwerk oneigenlijk wit geschilderd.	B
Ripperdastraat	11a+b	Vrijstaand bedrijfspand met bovenwoning met op de verdieping oorspronkelijke elementen; twee bouwlagen met zadeldak met dekking van asfaltpapier en topgevel aan de straatzijde; in de geveltop rondboograam (oorspronkelijk hijsluik), op de eerste verdieping geschakelde boogvelden met in het midden vernieuwd	B

		raamkozijn; begane grond met moderne pui; geheel wit geschilderd.	
Ripperdastraat	11	Gaaf bewaard vrijstaand pand uit 1877 van twee bouwlagen met schilddak met middenplat en centraal geplaatste dakkapel; vier vensterassen brede voorgevel gemarkeerd door kroonlijst met fries en consoles, geblokte hoekpilasters en laag, zwart geschilderd plint; rozerood metselwerk met bewerkte rollagen boven de getoogde bovendorpels van de kozijnen en gestileerde lambrequins onder de onderdorpels; traditionele schuifraamkozijnen met op de eerste verdieping nog T-ramen, entree deur in verdiept portiek	B
Ripperdastraat	13	Gaaf bewaard herenhuis uit 1875, architect J.E. of D.E.L. van den Arend, in eclectische trant, in gebruik als vrijmetselaarsloge; prominente verschijningsvorm aan de oostkant van de straat; twee bouwlagen met een schilddak, oorspronkelijk met symmetrisch ingedeelde gevel met in blokverband gepleisterd middenrisaliet met segmentboogtimpaan in het midden van de kroonlijst met fries, zijrisalieten in roodbruine baksteen met in blokverband gepleisterde pilasters op de gevelhoeken; raamkozijnen met resp. rondboogramen op de verdieping en segmentboogramen op de begane grond met geprofileerde stucomlijsting met kuif; entree met paneeldeur oorspronkelijk in het midden, thans in het linker zijrisaliet.	B
Ripperdastraat	13a	Gaaf bewaard voormalig schoolgebouw uit 1892 van architect P. Kleiweg Dyserinck, in neorenaissance-trant; met de langsgevel in de oostelijke wand van de Ripperdastraat, aan de linker zijde met een smalle steeg; één bouwlaag met lessenaarsdak en symmetrisch opgezette zes traveeën brede gevel met twee trapgeveltoppen op risaliserende geveldelen; bruin metselwerk met contrasten van rode verblendsteen en details van zand- en hardsteen, zoals een hoog plint, speklagen, sluitstenen, kraagstenen, pinakels, médaillons en cartouches met 'Anno 1892'; boven de kozijnen rondbogen in de risalieten en gedrukte korbogen, boogvelden met siermetselwerk; siermetselwerk eveneens in het fries onder de gootlijst; smeedijzeren sierankers; moderne toegangsdeuren.	B
Ripperdastraat	15	Gaaf bewaarde half vrijstaande eindwoning (boven- en benedenwoning) met bedrijfsruimte (uit ca. 1896?); twee bouwlagen met geknikt schilddak; woningendeel risaliserend behandeld met centraal geplaatste dakkapel met timpaan, op de begane grond met symmetrisch geplaatse entreedeuken (paneeldeuren) en raamkozijnen (oorspronkelijk met T-ramen), op de verdieping drie vensterassen; bedrijfsdeel met dubbele paneelglasdeur en in de as hierboven raamkozijn en dakkapel, eveneens met timpaan; gevel gemarkeerd door kroonlijst met fries en brede waterlijst; gevelmetselwerk in rode baksteen met hanekammen met geprofileerde sluitsteen; de kozijnen en de kroonlijst zijn anno 2006 in oneigenlijke (blauwe) kleuren geschilderd.	B
Ripperdastraat	20, 22 en 24	Vrij gaaf bewaard huizenblok van drie woningen uit ca. 1880 van twee bouwlagen met lessenaarsdak met de nok parallel aan de straat; voorgevels van elk drie vensterassen breed met kroonlijst en centraal geplaatste	B

		dakkapel; gevelmetselwerk van rode steen met hanekammen boven de kozijnen, T-ramen; entreekozijnen met paneeldeuren en met omlijsting en kroonlijst op consoles; nr. 20 met dubbele bedrijfsdeur op de plaats van de oorspronkelijke raamkozijnen van de begane grond.	
Ripperdastraat	30, 32, 34 + 34r	Redelijk gaaf bewaard huizenblok van drie woningen uit ca. 1875 (vrijwel gelijk aan Ripperdastraat 1 t/m 9r) in architectuur die goed aansluit bij die van het Ripperdapark; twee bouwlagen hoog onder schilddak met nok parallel aan de straat met centraal geplaatste dakkapel; voorgevels gemarkeerd door zware kroonlijst met fries, omgekornist bij de gepleisterde pilasters met verdiepte velden; drie traveeën breed per woning met traditionele schuifraamkozijnen	B
Ripperdastraat	36 en 36a + b	Half vrijstaand, redelijk gaaf bewaard bedrijfspand met bovenwoning in hoogte en architectuur aansluitend op nr. 34, maar met apart lessenaarsdak met geknikte dakschilden omlopend in het voorgeveldakschild; twee bouwlagen hoog en drie vensterassen breed; op de begane grond centraal geplaatste dubbele bedrijfsdeur in sobere omlijsting met rechts daarvan de entreedeur en links een blindnis; op de verdieping traditionele schuifraamkozijnen met glas-in-lood in het bovenlicht; bruinrood metselwerk met hanekammen boven de kozijnen en siersmeedankers.	B
Rozenstraat	1, 3 en 5	Redelijk gaaf bewaard symmetrisch opgezet blok van drie woningen, ca. 1875, opvallend gesitueerd aan het begin van de Rozenstraat in de zichtlijn van het Kenaupark, iets naar voren geplaatst t.o.v. de volgende huizen, twee bouwlagen met schilddak waarvan de lange nok evenwijdig aan de straat loopt; voorgevel met getoogde roedeschuiframen en entreepartijen met omlijsting, resp. 5, 4 en 4 vensterassen breed; rood metselwerk met rollagen met sluitstenen boven de kozijnen; gevel op klein zwart plint en met kroonlijst op consoles; dakkapellen geplaatst in de as van de entreepartij, met de grootste dakkapel bij het middelste pand, alle dakkapellen met timpaan; westelijke, vrije zijgevel op de begane grond gecementeerd, op de verdieping met blindnis en houten balkon; garagedeuren op de begane grond van nr. 5 zijn later aangebracht..	B
Rozenstraat	7 + 7r	Deels gaaf bewaard pand, in 1875 gebouwd als koetshuis, paardenstal met bovenwoning, met achterompoort aan de linkerzijde; twee bouwlagen met schilddak; voorgeel van vier vensterassen met op de eerste verdieping getoogde schuifraamkozijnen en op de begane grond woningtoegangsdeur en bedrijfsdeuren in gecementeerd gevelvlak begrensd door geblokte pilasters; schoonmetselwerk met rollagen met contrasterende koppen boven de raamkozijnen; kroonlijst met centraal geplaatste dakkapel met getoogde bovendorpel.	B
Rozenstraat	9r	Karakteristiek pand, ca. 1875 gebouwd als koetshuis met bovenwoning; twee bouwlagen met schilddak; voorgevel van vier vensterassen op de verdieping, op de begane grond met bedrijfsdeuren, woningtoegangsdeur en zijraam; alle kozijnen met getoogde bovendorpels en rollagen in het schoon metselwerk; voorgevel gemarkeerd door kroonlijst met centraal geplaatste	B

		(latere?) dakkapel, waterlijst bij de onderdorpels van de verdiepingskozijnen en laag gecementeerd plint.	
Rozenstraat	11r	Door de garage-inrit op de begane grond sterk aangetast pand maar met karakteristieke eerste verdieping en contouren van een pand dat als koetshuis met bovenwoning ca. 1875 werd gebouwd; voorgevel gemarkeerd door in het midden opgebogen kroonlijst die is omgekornist bij de over de volle hoogte doorgaande geblokte pilasters op de hoeken; schuifraamkozijnen met licht getoogde bovendorpel en half rond raam in het opgebogen deel van de kroonlijst; gevel met niet oorspronkelijke bepleistering.	B
Rozenstraat	13	Eenvoudig pand van twee bouwlagen onder een schilddak. Op de begane grond zwaar aangetast, maar verder een karakteristiek pand dat deel uitmaakt van de oorspronkelijke bebouwing aan de Rozenstraat. Waarschijnlijk ontstaan in dezelfde bouwstroom als Rozenstraat 11r.	
Rozenstraat	13r	Eenvoudig pand van twee lagen onder een plat dak. Op de verdieping een erker. De bakstenen voorgevel is overschilderd en de begane grond is aangetast maar het is toch van belang vanwege het feit dat het deel uitmaakt van de oorspronkelijke bebouwing aan de Rozenstraat .	
Rozenstraat	15	Markant hoekpand, dat iets vooruitspringt in de rooilijn, van twee lagen onder een plat dak. Waarschijnlijk gebouwd omstreeks 1892. Kroonlijst met consoles, pilasters op de hoeken. Hoewel de begane grond is aangetast en de bakstenen voorgevel is overschilderd, is het een karakteristiek pand dat deel uitmaakt van de oorspronkelijke bebouwing aan de Rozenstraat.	
Rozenstraat	24, 24r, 26 en 26r	Deels gaaf bewaard bouwblok van oorspronkelijk garage en winkel, thans rijwielhandel, met bovenwoningen van architect H.L. Klein Schiphorst, 1935, in traditioneel zakelijke stijl; drie bouwlagen met zadeldak met overstek en topgevel aan de Korte Rozenstraat; begane grondverdieping aangetast door de blauwe beschildering van de baksteen, maar de oorspronkelijke, weliswaar deels anders ingevulde, venstergaten bleven hier wel behouden; de architectuur van de verdiepingen bleef behouden met de reeksen traditionele houten kozijnen met roederamen in de bovenlichten met daaronder draairamen op de tweede en schuiframen op de eerste verdieping, totaal 9 vensterassen, met grote rechthoekige, ondiepe erker op de eerste verdieping, in vormgeving aansluitend op de kozijnen.	B
Rozenstraat	155	Deels gaaf bewaard langgerekt bedrijfspand uit het laatste kwart van de 19 ^{de} eeuw, in neorenaissancistische trant; in 1994 sterk vernieuwd; één bouwlaag met langskap en centraal geplaatste siertopgevel met dwarskap; ontlastingsbogen van geprofileerde baksteen met sluitstenen boven de kozijnen op doorgaande profiellijst; getrapte geveltop tussen deels gepleisterde pilasters met gekoppelde boogvensters en rond raam; kroonlijst met fries in sierverband; speklagen in de muurdammen en siermetselwerk in de boogvelden; begane grondkozijnen alle vernieuwd.	B
Rozenstraat	163	Deels gaaf bewaard bedrijfspand met bovenwoning uit het laatste kwart van de 19 ^{de} eeuw, in neorenaissancistische trant; twee bouwlagen met mansardekap achter topgevel met tuit en kusten	B

		afdekking met bolbekroning; gevelmetselwerk met contrasterende spekblokken en geprofileerde schijven; de schuifraamkozijnen (met vernieuwde indeling) onder korfboogvormige ontlastingsbogen met sluitstenen en boogveld met siermetselwerk; begane grond geheel vernieuwd.	
Staten Bolwerk	2	Karakteristiek, half vrijstaand herenhuis uit ca. 1880, markant gesitueerd als afsluiting van de gevelwand; twee bouwlagen met omlopend schilddak met middenplat, met vernieuwde(?) dakkapel, aan westgevel met stenen driezijdige erker over twee verdiepingen en latere (?) houten rechthoekige erker op de begane grond; kroonlijst, waterlijst en pilasters markeren de bouwmassa; traditionele kozijnen met vermoedelijk vereenvoudigde raamindeling.	A
Staten Bolwerk	2a, 4, 6 en 8	Vier herenhuizen van elk drie ramen brede gevel onder zadeldak met de nok evenwijdig aan de straat uit 1878; sobere laat 19 ^{de} -eeuwse architectuur van twee bouwlagen met kapverdieping met traditionele schuifraamkozijnen, paneeldeuren, kroonlijst en dakkapel in de as van de gevel.	A
Staten Bolwerk	10, 12, 14 en 16	Markant bouwblok van vier herenhuizen uit 1877 van drie bouwlagen met kapverdieping tussen voor- en achtergeveldakschild met middenplat; voorgevel gemarkeerd door in blokverband gestucadoorde benedenverdieping, waterlijst op eerste verdieping en kroonlijst; gevelindeling om en om spiegelbeeldig met traditionele schuifraamkozijnen en centraal geplaatste dakkapel.	A
Staten Bolwerk	18, 20, 22, 24, 26 en 28	Zes goed geconsolideerde herenhuizen in de historische gevelwand aan de zuidzijde van het Statenbolwerk op licht gebogen rooilijn uit 1876, architect A.J. Stoel, van twee bouwlagen met kapverdieping met zadeldak; voorgevels gemarkeerd door een laag plint, geblokte eindpilasters en kroonlijst; gevelindeling om en om spiegelbeeldig met traditionele schuifraamkozijnen, paneeldeuren en centraal geplaatste dakkapel met timpaan.	A
Staten Bolwerk	30	Goed bewaard herenhuis uit ca. 1880 in de historische gevelwand aan de zuidzijde van het Statenbolwerk op gerende plattegrond van twee verdiepingen met kapverdieping achter met zink bekleed voorgeveldakschild voor een overigens plat dak; sobere gevel op laag plint met traditionele schuifraamkozijnen, paneel deur en kroonlijst; forse dakkapel met dubbele pilasterstelling.	A
Staten Bolwerk	32 en 34	Goed bewaard dubbel herenhuis uit ca. 1885 in de historische gevelwand van de zuidzijde van het Statenbolwerk, van twee bouwlagen met kapverdieping onder omlopend schilddak met middenplat; gevarieerde indeling met forse erkers; neorenaissance-trant met diverse sierdetails zoals spek- en sluitstenen, water- en kroonlijsten, kapitelen, mascherons en festoenen, dakkapellen met gebroken frontons en klauwstukken, balkon met balusterhek op consoles; traditionele kozijnen met deels vernieuwde indeling, oorspronkelijke entree deuren.	A
Staten Bolwerk	60-62	Vrijstaand herenhuis uit ca. 1880 van twee bouwlagen met zadeldak evenwijdig aan de straat; evenwichtige gevelindeling met vier vensterassen, kroonlijst, centrale	A

		dakkapel en eveneens in het midden geplaatst balkon met houten hek; zijgevels gepleisterd.	
Zandersbrug		De Zandersbrug over de Nieuwe Gracht werd aangelegd t in 1923-1924 om tegemoet te komen aan de toegenomen verkeersdrukte langs het Spaarne. In tegenstelling tot de bestaande brug kwam de brug in het verlengde van de Hooimarkt te liggen en vormde zo een vloeiende verbinding met de Koudenhorn. De balustrades lopen mee over de landhoofden en zijn uitgevoerd in een eenvoudige neo-classicistische stijl.	A